

מ"ת 14901/12/13 - מדינת ישראל נגד מוחמד אלצאנע, מחמוד אלאסווד, מוחמד אגבאריה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מ"ת 14901-12-13 מדינת ישראל נ' אלצאנע(עציר) ואח'
בפני כב' השופט יואל עדן
המבקשת
נגד
המשיבים
מדינת ישראל
1. מוחמד אלצאנע (עציר)
2. מחמוד אלאסווד (עציר)
3. מוחמד אגבאריה (עציר)
02 אפריל 2014

נוכחים: ב"כ המאשימה עו"ד רותם צריקר

המשיב 1 וב"כ עו"ד ליאור כהנא

המשיב 2 וב"כ עו"ד טל ארד

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בענינים של המשיבים 1-2

1. זוהי בקשה למעצר המשיבים 1-2 עד תום ההליכים לפי סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן: "חוק המעצרים").

כנגד המשיבים 1-2 הוגש כתב אישום המייחס להם, עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, ושווד בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין.

על פי האמור בכתב האישום, במועד אשר אינו ידוע למבקשת, קשרו כל המשיבים עם אחרים, קשר לביצוע פשע ולשדוד בצוותא חדא משאיות ממתחם סגור ומאובטח (להלן: "המתחם").

בתאריך 14.11.2013 נכנסו האחרים למתחם כשהם רעולי פנים, כפתו את השומר שנכח במקום, תוך שאחד מהם

מניף לעברו סכין מטבח גדולה, ושניהם מאיימים עליו בכך שאמרו לו "סתום את הפה אם תדבר נהרוג אותך".

במקביל הגיעו המשיב 3 ואחרים ברכב דייהו סמוך לרהט, שם נפגשו עם משיב 2 כאשר הוא נוהג ברכב מזדה. המשיב 3 ואחר בשם טארק עלו לרכב המזדה ונסעו יחד עם המשיב 2 למתחם, כאשר משיב 2 נוהג ברכב המזדה. משהגיעו לדרך עפר הסמוכה למתחם עצר המשיב 2 את הרכב, המשיב 3 וטארק ירדו מהרכב והמשיב 2 נשאר להמתין במזדה.

המשיב 3 וטארק נפגשו עם רעול פנים אשר המתין להם על דרך העפר, והובילם למתחם, שם קיבלו מפתחות ושניהם החלו לנהוג במשאיות אל מחוץ למתחם.

טארק נהג במשאית אחת והמשיב 3 באחרת, וטארק חבר לרכב המזדה בו היו המשיבים 1 ו- 2, כאשר המשיב 2 נוהג והמשיב לידו, וטארק המשיך ליסוע כשהמשיבים 1-2 מלווים אותו ברכב המזדה במשך כל הנסיעה, כאשר הם נוסעים לסירוגין לפני ואחרי המשאית כאשר נאשם 1 נמצא בקשר טלפוני במהלך רוב הנסיעה עם טארק, מדריכו ומכוונו באיזו דרך ליסוע.

המשיבים 1-2 נסעו ברכב כאמור כשהם מלווים את המשאית הנהוגה על ידי טארק בנסיעה לעבר הרשות הפלשתינית.

לבסוף נעצרו הנאשמים 1-2 במחסום על-ידי משטרה, יחד עם טארק אשר נהג במשאית הראשונה.

בעניינו של המשיב 3 ניתנה החלטה לפיה קיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר והוא נעצר עד תום ההליכים, וערעור על החלטה זו נדחה [בש"פ 8630/13 מיום 15.1.2014].

גם בענינו של טארק ניתנה החלטה לפיה קיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר וגם הוא נעצר עד תום ההליכים (מ"ת 14935-12-13).

2. ב"כ המשיבים 1-2 אינם חולקים על קיומן של ראיות לכאורה לעובדות המתוארות בכתב האישום, אך זאת למעט ביחס לענין קשירת הקשר לשוד עצמו, והם מסכימים לקיומן של ראיות לכאורה לעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע ולעבירה נוספת בדמות גניבת רכב, ומסכימים כי מדובר בעבירות אשר מקימות עילת מעצר, אולם אין הסכמה כי הראיות לכאורה הן גם לעבירת השוד.

ב"כ המשיבים 1-2 מסכימים למעצרים של המשיבים 1-2 עד תום ההליכים, אין הצגת חלופה כלשהיא, ויש למעשה הסכמה למעצר, אך תוך הסתייגות כאמור מקיומן של ראיות לכאורה לעבירת השוד.

בעקבות עמדה זו ניתנו החלטותי בעניין זה מיום 9.2.2014 ו- 23.2.2014 ו- 6.3.2014 כי בפועל אין מדובר בהסכמה

לקיומן של ראיות לכאורה בעבירות המיוחסות למשיבים 1-2 בכתב האישום, ולכן אין מנוס מקיום דיון לגופו של עניין בטענותיהם, והדיון נדחה מפעם לפעם בשל היעדר חומרי חקירה.

מכל האמור המחלוקת הינה בשאלה האם הראיות לכאורה הינן לעבירת קשירת קשר לפשע ולשוד או רק לקשירת קשר וגניבה. אין מחלוקת בדבר קיומה של עילת מעצר וגם לא כי המשיבים 1-2 יעצרו עד תום ההליכים.

ב"כ המשיב 1 טוען כי ביהמ"ש העליון בהחלטתו בה נדחה עררו של המשיב 3, עושה הפרדה בין שתי קבוצות של ראיות בעלות מדרג שונה, ובענייננו המדובר בראיות במדרג נמוך המלמד על שותפות בגניבה אך לא על שותפות אודות פעולותיהם של רעולי הפנים בתוך המתחם. עוד נטען כי מכאן יוצר בית המשפט העליון גם מדרג בין שתי קבוצות של משתתפים.

עוד נטען כי חלקו של המשיב 1 בקשר החל בהצטרפותו לאחר עזיבת המשאיות את המתחם, ולכן אין די ראיות כדי להרשיעו בשוד.

3. ב"כ המשיב 2 הצטרף לטענותיו של ב"כ המשיב 1 אודות קיומו של מדרג שונה לקבוצת הראיות וכי מרשו מצוי במדרג המקל אשר לא מקשר בינו לבין אשר ארע בתוך המתחם ונטען כי לא קיים יסוד נפשי אודות העבירות שבוצעו בתוך המתחם, ולכן לא ניתן לייחס לו עבירת שוד.

עוד נטען כי כלל לא בטוח האם התקיימה עבירת שוד בעניינם של המשיבים 1-2, וכי עולה חשד סביר לכך שהשומר היה מעורב באירוע כולו ולכן המדובר בתיק שבו היה מקום לחכות להשלמות חקירה, כי הראיות הנסיבתיות הקיימות דלות ואין בהן להרשעה בעבירת שוד.

4. ב"כ המבקשת טענה כי גם אם מדובר בעבירת הגניבה יש להורות על מעצר עד תום ההליכים, וכאמור ענין זה אינו במחלוקת.

עוד נטען כי מכוח דיני השותפות לפי סעיף 34(א)(א)(1) לחוק העונשין, המשיבים 1-2 היו שותפים לביצוע המכלול השלם של העבירות אשר בוצעו לרבות עבירת השוד וכי מדובר במסכת אחת משותפת, והפנתה להחלטה בעניינו של המשיב 3, וכן לערר בבש"פ 8630/13 לעיל, שבו נקבע כי כל המעורבים פעלו בצוותא כולל נטרול השומר.

עוד טענה ב"כ המבקשת כי בדו"ח הפעולה של שוטר אחד קיימת אמרה מפי אחד המעורבים בפרשה, ובה עלה כי המשיבים 1-2 היו אלו אשר כפתו את השומר, וכי הנחה זו עולה בקנה אחד עם העובדה כי המשיבים 1-2 נמצאו ישובים ברכב פרטי ולא במשאית.

לעניין טענתה האחרונה של ב"כ המבקשת, ב"כ המשיב 1 טען כי אמרתיה נוגדות את העובדות המופיעות בכתב האישום, ולכן התבקש כי ביהמ"ש יסתמך על עובדות כתב האישום ולא על השערותיה של ב"כ המבקשת.

5. שמעתי את הצדדים ושקלתי את טענות ב"כ המשיבים 1-2 אשר מבקשים לעשות הפרדה בינם לבין נהג המשאית אשר הם ליוו בתהליך נסיון גניבתה במסגרת השוד, והמסקנה הברורה הינה כי אין לעשות את האבחנה המלאכותית המתבקשת בין המשיבים 1-2 לבין טארק או לבין המשיב 3.

לא מצאתי ממש באבחנה הנטענת, וגם אין יצירת מדרג של משתתפים כנטען.

חלק מהראיות ישירות וחלקן נסיבתיות, כפי שפורט בהחלטת בית המשפט העליון בבש"פ 8630/13. בכך אין כדי שלילת קיומן של ראיות לכאורה לכך שהמשיבים 1-2 היו חלק מהתכנית הפלילית הכוללת, אשר כללה ביצוע שוד כמפורט לעיל.

המשיבים 1-2 מגיעים סמוך למתחם. המשאיות הנשדדות יוצאות את המתחם ואחת מהן חוברת למשיבים 1-2 אשר מחכים בחוץ, בסמוך, מלווים את המשאית, תוך שיחות טלפון של המשיב 1 עם נהג המשאית.

אפנה לאמור בשתי ההחלטות בענינם של המשיב 3 ובענינו של טארק, והחלטת בית המשפט העליון הדוחה את עררו של המשיב 3.

קיים פוטנציאל הרשעתי להרשעה בעבירת השוד ולא רק בעבירת גניבה, אף שחלק מהראיות נסיבתיות.

למעשה, אין הבדל של ממש בין עוצמת הראיות הנסיבתיות בענינם של המשיבים 1-2 לבין אלו של המשיב 3 ושל טארק. גם בענינם של המשיב 3 וטארק לא נאמר כי הם עצמם כפתו את השומר או איימו עליו בעצמם, אלא הם שותפים לביצוע המכלול של העבירות.

העובדה שעל פי כתב האישום המשיבים 1-2 לא נכנסו בפועל למתחם, כפי שנכנסו המשיב 3 וטארק, אינה משנה מהמסקנה כי הם שותפים גם כן לכל המכלול.

העובדה שהם ליוו את המשאית הנשדדת ולא נהגו בה ולא היו בתוכה, אינה משנה את המסקנה הלכאורית הברורה בדבר שותפותם בתהליך כולו.

6. כאמור בהחלטה בענין המשיב 3 - סעיף 29 (א) לחוק העונשין קובע כי מבצע העבירה הינו לרבות מבצעה בצוותא או באמצעות אחר. סעיף 29 (ב) קובע כי המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקא מינה אם המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר.

כפי שנפסק רבות, חלוקת מטלות בין קבוצת עבריינים, אין בה כדי ליצור הבדלים מבחינת מעמדם כשותפים לדבר עבירה [לענין זה ראה ע"פ 777/80 בינאשוילי נ' מדינת ישראל, פד"י ל"ד 2, 452; ע"פ 4389/93

מרדכי ואח' נ' מ.י., פד"י נ (3), 239 ; ע"פ 1632/95 משולם ואח' נ' מ.י., פד"י מט (5), 534].

סעיף 34 א' (א) קובע כי אם מבצע, אגב עשיית העבירה, עבר עבירה שונה ממנה או נוספת לה, כאשר בנסיבות העניין אדם מן הישוב יכול היה להיות מודע לאפשרות עשייתה, הרי שלפי ס"ק (1) יישאו באחריות לה גם המבצעים בצוותא הנותרים.

ראה ע"פ 6365/12 פלוני נ' מ.י. (9.10.13) שם ביהמ"ש העליון מנתח את המצבים האפשריים בעניין של שותפות, ואחד המצבים - השלישי - הוא כי "כי העבירה לא היוותה חלק מהתכנון ואף לא התקיימה מודעות בפועל לאפשרות עשייתה, אך התקיימה אפשרות לצפיות בכח".

ביהמ"ש קובע, כי במקרה זה תוטל על המבצעים בצוותא אחריות נגררת עפ"י הוראת ס' 34 א' (א)(1).

התמונה העולה ממכלול הראיות הינה כי המשיבים 1-2 היו חלק מהאירוע בכללותו, כולל החלק האחר של כפיתת השומר ואיום עליו בסכין, אותו חלק המשלים את עבירת השוד.

אפנה בעניין זה לקביעותיו של בית המשפט העליון בערר של המשיב 3 בבש"פ 8630/13 לעיל, שם נקבע כדלקמן:

"סבורני, כי אף אם אין ראיות ישירות להוכחת מודעותו של העורר למעשיהם של רעולי הפנים, עלה בידי המשיבה להציג תשתית ראייתית נסיבתית, המלמדת, לכאורה, על כי כל המעורבים בפרשה, כולל העורר, פעלו בצוותא חדא למימוש תוכנית הקשר, שכללה בין היתר גם את נטרולו של השומר ונטילת מפתחות המשאית מרשותו".

כך גם ביחס למשיבים 1-2. גם אם אין ראיות ישירות להוכחת מודעותם למעשי רעולי הפנים, התשתית הראייתית מלמדת כי כל המעורבים בפרשה פעלו בצוותא חדא למימוש תוכנית הקשר, שכללה גם נטרול השומר ולקיחת המפתחות.

תמהני כיצד זה מבקשים ב"כ המשיבים 1-2 ללמוד על יצירת קבוצות שונות, כאשר בית המשפט העליון קובע מפורשות בערר בענינו של המשיב 3 כי התשתית הראייתית הנסיבתית מלמדת לכאורה "על כי כל המעורבים בפרשה, כולל העורר פעלו בצוותא חדא למימוש תוכנית הקשר".

כל המעורבים בפרשה. המשיבים 1-2 המלווים את אחת המשאיות לאחר שמגיעים סמוך למתחם וממתינים לה, ודאי שמעורבים הם מעורבות של ממש.

אין לקבל את הטענה כי הראיות לכאורה בעניינם של המשיבים 1-2 מצומצמות אך לעבירת גניבה, ונוכח האמור לעיל יש לקבוע כי הראיות לכאורה הינן בבירור לעבירות קשירת קשר ושווד גם ביחס למשיבים 1-2.

7. נוכח הקביעות הללו, קמה עילת מעצר של מסוכנות של ממש, מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים. עבירת השווד בוצעה באמצעות שימוש בכלי נשק קר בדמות סכין, דבר שיש בו כדי להקים עילת מעצר נוספת מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(4) נוכח השימוש בנשק קר כאמור.

לענין עילת המעצר אפנה לקביעות בית המשפט העליון בבש"פ 8630/13 לעיל, כאמור:

"במקרה דנן הן עילת המסוכנות, העולה מנסיבותיו החמורות של המעשה, שניתן להבחין בו בתכנון מדוקדק; בביצוע הכולל הפעלת אלימות ואיומים על שומר המתחם; ובתעוזה רבה, תוך לקיחת סיכונים לא מעטים."

תרומתם של המשיבים 1-2 לאירוע בכללותו הינה תרומה אשר יש בה כדי להצביע על מעורבותם העמוקה בתהליך כולו, ומכאן למסקנה בדבר מסוכנות ברף גבוה.

בענייננו, ב"כ המשיבים 1-2 לא עתרו לבחינת חלופת מעצר, ולא טענו לשחרור המשיבים 1-2.

ניתנה הסכמה עליה חזרו ב"כ המשיבים 1-2 למעצר המשיבים 1-2 עד תום ההליכים, והמחלוקת כאמור היתה רק בשאלת התקיימות או אי התקיימות ראיות לכאורה לעבירת השווד.

לאור כל האמור, לאור קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, אני מורה על מעצרו של המשיבים 1-2 עד תום ההליכים כנגדם.

זכות ערר כחוק.

חומר החקירה מושב.

ניתנה והודעה היום ב' ניסן תשע"ד, 02/04/2014 במעמד הנוכחים.

יואל עדן, שופט